

jego rozciągłość i związek z innemi, taka bowiem praca, lubo mozolna, wiele jednak obiecuje korzyści.

Uwaga dla buhaltera. W miarę jak interesa odbywają się, zaciągając je, w téjże saméj niemal chwili po ich ukończeniu do Bruljonu, aby przypadkiem nie uszła pamięci jaka ważna okoliczność. Co robić z dowodami piśmiennemi popierającemi interes zapisany powiem później. W jaki sposób artykuły z Bruljonu przenoszą się do dziennika wyłożę następnie.

O DZIENNIKU (JOURNAL).

17. Zewnętrzna postać *Dziennika* jest prawie taka sama co Bruljonu jest to: Księga z papieru wielkiego formatu oprawna, in folio. Wszystkie stronicy są ponumerowane, i podług prawa muszą być stemplowane, na pierwszej karcie Sędziego trybunału handlowego zapisuje ile kart w sobie zawiera, oraz na każdej kładzie swoją cyfrę, a to aby jej nienadużyć.

W utrzymywaniu téj książki, buhalter musi dołożyć usilności, a nadewszystko uwagi aby się nie pomylił, gdyż skrobać, mazać prawem jest zabronione, dla tego poprzednio powinien artykuł mający się wpisać do dziennika na kartce osobnej ułożyć i poprzednio już zre-dagowany wciągnąć. Z tych to powodów wydział buhalterji musi mieć dla siebie przeznaczone miejsce spokojne, i od wpływu osób do niego nie należących wolne; w razie przeciwnym mógłby buhalter wiele doznawać przeszkód, który prócz tego zyskawszy ufność swego naczelnika i mając pod swą prawie wyłączną opieką stan jego interesów, musi zachować zupełny sekret tego wszystkie-

go co zapisuje, aby nie skompromitował negocjanta, za cò byłby odpowiedzialny.

Każda stronica dziennika, ma zwykle trzy kolumny. Z tych pierwsza po lewój stronie na $1\frac{1}{2}$ cala szeroka na zapisywanie foliów rachunków w wielkiej księdze otworzonych (o czém później), dwie od końca po prawej ręce przeznaczone są na zapisywanie złotych i groszy; dla łatwiejszego dodawania summ, porobić wypada w kolumnie groszy dwie linje ołówkiem pionowo, a w kolumnie złotych 7 lub 8 i na tych pisać liczby. Każdy artykuł dziennika jeżeli jest pojedynczy, składa się z dłużnika i wierzyciela summy pieniężnej, daty, i krótkiej redakcji interesu. Obszérniejsza bowiem mieści się w Bruljonie. Rachunki, dłużników i wierzycieli wypisują się większemi literami aby mocniej uderzały w oczy czytającego. Jeżeli artykuł jest złożony, to jest ma wielu dłużników a jednego wierzyciela, lub odwrotnie; w ówczas pisze się na środku:

Różne (dorozumiewając się rachunki) do N. (rachunku)
w drugim razie złp. n.

N. (Rachunek) do Różnych (rachunków)
złp. a.

Zresztą dosyć jest przypatrzeć się dziennikowi (A) umieszczonemu w tej książce aby sposób w nim zapisywania pojąć.

SPOSOBY UKŁADANIA ARTYKUŁÓW
w dzienniku z interesów zapisywanych
w Bruljonie.

18. Dla zrozumienia całego tego rozdziału, radzę czytelnikom, odczytywać naprzód artykuły w Bruljonie, i